

Doanh nghiệp Việt cần đổi mới để bứt phá trên bản đồ kinh tế toàn cầu

11:33 25/03/2026

Được sự chỉ đạo của Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI), Tạp chí Diễn đàn Doanh nghiệp phối hợp với các cơ quan liên quan tổ chức Diễn đàn Doanh nghiệp 2026 với chủ đề “Doanh nghiệp Việt Nam trên bản đồ kinh tế toàn cầu: Đổi mới để bứt phá”. Diễn đàn là dịp để các chuyên gia và cộng đồng doanh nghiệp trao đổi, đề xuất giải pháp nhằm giúp doanh nghiệp Việt bứt phá trong giai đoạn tới.

Bối cảnh toàn cầu hóa và làn sóng hội nhập kinh tế quốc tế diễn ra ngày càng mạnh mẽ đặt ra yêu cầu tất yếu đối với các doanh nghiệp tư nhân Việt Nam trong việc tham gia vào chuỗi giá trị toàn cầu. Tuy nhiên, với năng lực cạnh tranh còn hạn chế, quy mô nhỏ, năng suất thấp, hạn chế công nghệ đã làm cho các doanh nghiệp Việt Nam gặp khó khăn trong việc tiếp cận, đáp ứng các chuẩn mực quốc tế về chất lượng, môi trường, lao động và quản trị...

Hóa giải được những hạn chế này không thể chỉ ngày một ngày hai. Và vì vậy, Diễn đàn Doanh nghiệp 2026 tiếp tục khẳng định vai trò là không gian đối thoại quan trọng giữa cơ quan quản lý, chuyên gia và cộng đồng doanh nghiệp, doanh nhân nhằm nhận diện cơ hội, thách thức và đề xuất giải pháp thúc đẩy doanh nghiệp Việt phát triển bền vững, đổi mới để nâng cao vị thế trên bản đồ kinh tế toàn cầu.

Tham dự Diễn đàn có ông Võ Tân Thành – Phó Chủ tịch VCCI; ông Nguyễn Đức Lệnh – Phó Giám đốc Ngân hàng Nhà nước (NHNN) chi nhánh Khu vực 2; ông Nguyễn Ngọc Hòa - Chủ tịch Hiệp hội Doanh nghiệp TP HCM (HUBA); ông Đinh Hồng Kỳ - Chủ tịch Hiệp hội Doanh nghiệp Xanh TP HCM; Tiến sĩ Giản Tư Trung - Chủ tịch sáng lập Học viện Quản lý PACE, Viện trưởng Viện Giáo dục IRED; TS Đinh Thế Hiển - Chuyên gia Kinh tế; ông Phan Minh Thông - Chủ tịch Tập đoàn Phúc Sinh.

Về phía đơn vị tổ chức Diễn đàn có sự tham dự của Nhà báo Phạm Hùng - Phó Tổng biên tập Tạp chí Diễn đàn Doanh nghiệp. Cùng sự tham dự của đại diện

các sở ngành, trung tâm xúc tiến đầu tư, thương mại các tỉnh ... các chuyên gia từ các viện, trường, cơ quan nghiên cứu, lãnh đạo Hiệp hội doanh nghiệp các địa phương, lãnh đạo các doanh nghiệp.

Ông Võ Tân Thành – Phó Chủ tịch VCCI phát biểu tại Diễn đàn

Phát biểu tại Diễn đàn, ông Võ Tân Thành – Phó Chủ tịch VCCI cho biết, trong bối cảnh kinh tế thế giới có nhiều bất ổn và biến động, doanh nghiệp Việt Nam đã chứng minh được khả năng thích ứng trong bối cảnh khó khăn, và đang từng bước chuyển từ “tham gia” sang “tạo dựng giá trị” trong chuỗi giá trị toàn cầu. Tuy nhiên, Phó Chủ tịch VCCI cũng cho rằng, cần nhìn nhận một cách thẳng thắn, những kết quả đạt được hiện nay vẫn chủ yếu tập trung ở một số doanh nghiệp lớn, trong khi phần lớn doanh nghiệp còn đối mặt với nhiều khó khăn và thách thức.

Vì vậy, “trong bối cảnh hiện nay, đổi mới không còn là một lựa chọn mang tính chiến lược, mà đã trở thành điều kiện tiên quyết để doanh nghiệp tồn tại và phát triển trong môi trường cạnh tranh toàn cầu. Doanh nghiệp Việt Nam cần thực hiện những chuyển dịch mang tính căn bản: Từ gia công sang sáng tạo và làm chủ giá trị; từ thị trường nội địa sang tư duy toàn cầu; từ tăng trưởng nhanh sang tăng trưởng bền vững”, ông Võ Tân Thành nhấn mạnh.

Trước yêu cầu nâng cao năng lực cạnh tranh và thích ứng với những biến động mới, các chính sách lớn của Đảng và Nhà nước đang được triển khai nhằm tạo động lực phát triển cho khu vực doanh nghiệp, trong đó có Nghị quyết số 57-NQ/TW về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển

đổi số quốc gia; Nghị quyết số 68-NQ/TW về phát triển kinh tế tư nhân; và Nghị quyết số 79-NQ/TW về phát triển kinh tế nhà nước, đặt mục tiêu đến năm 2030 có 50 doanh nghiệp nhà nước nằm trong nhóm 500 doanh nghiệp lớn nhất Đông Nam Á.

Đại diện Ban tổ chức, khách mời tham gia thảo luận, đối thoại

Tại diễn đàn, các chuyên gia và cộng đồng doanh nghiệp đề xuất nhiều giải pháp nhằm giúp doanh nghiệp Việt bứt phá trong giai đoạn tới.

Thứ nhất, hoàn thiện thể chế và cải thiện môi trường kinh doanh. Cần tiếp tục cắt giảm thủ tục hành chính, đảm bảo tính minh bạch, ổn định của chính sách, đặc biệt trong các lĩnh vực đầu tư, đất đai, thuế và đổi mới sáng tạo, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp phát triển dài hạn.

Thứ hai, thúc đẩy chuyển đổi số và đổi mới sáng tạo. Nhà nước cần có cơ chế hỗ trợ doanh nghiệp, nhất là doanh nghiệp nhỏ và vừa, tiếp cận công nghệ mới như AI, dữ liệu lớn; đồng thời hình thành hệ sinh thái đổi mới sáng tạo gắn với doanh nghiệp.

Thứ ba, nâng cao năng lực quản trị doanh nghiệp theo chuẩn quốc tế. Doanh nghiệp cần chủ động cải thiện quản trị, minh bạch tài chính, áp dụng các tiêu chuẩn ESG, từ đó nâng cao khả năng tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu.

Thứ tư, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao. Trong đó, chú trọng đào tạo kỹ năng số, quản trị và đổi mới sáng tạo, đáp ứng yêu cầu của nền kinh tế mới; đồng thời tăng cường liên kết giữa doanh nghiệp cơ sở đào tạo (giáo dục).

Thứ năm, tăng cường liên kết doanh nghiệp và phát triển chuỗi giá trị nội địa. Theo đó, khuyến khích hình thành các cụm liên kết ngành, nâng cao vai trò của doanh nghiệp đầu tàu trong việc dẫn dắt hệ sinh thái, từ đó gia tăng giá trị nội địa.

Và cuối cùng, tận dụng hiệu quả các FTA thế hệ mới. Các doanh nghiệp cần chủ động tìm hiểu, đáp ứng các tiêu chuẩn quốc tế về chất lượng, môi trường, lao động để mở rộng thị trường xuất khẩu và nâng cao năng lực cạnh tranh. Khi doanh nghiệp nâng cao được năng lực cạnh tranh, không chỉ tạo ra giá trị cho chính mình mà còn góp phần củng cố sức mạnh của cả nền kinh tế quốc gia.

Theo ông Võ Tân Thành, Phó Chủ tịch Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI), quy mô GDP năm 2025 đạt khoảng 514 tỷ USD, đưa Việt Nam trở thành nền kinh tế lớn thứ 32 thế giới; tổng kim ngạch xuất nhập khẩu đạt 930 tỷ USD, nằm trong nhóm 20 quốc gia có quy mô thương mại lớn nhất toàn cầu. Việt Nam cũng là một trong những nền kinh tế có độ mở cao, hội nhập sâu rộng thông qua các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới; đồng thời trở thành điểm đến hấp dẫn trong chuỗi cung ứng và đầu tư quốc tế. Trong bối cảnh nhiều biến động, cộng đồng doanh nghiệp vẫn thể hiện khả năng thích ứng và sức bật đáng ghi nhận.

Số liệu thống kê cho thấy, năm 2025, gần 300.000 doanh nghiệp thành lập mới và quay trở lại thị trường, với tổng vốn đăng ký bổ sung gần 6,4 triệu tỷ đồng. Riêng tháng 1/2026 có gần 48,7 nghìn doanh nghiệp gia nhập và tái gia nhập thị trường - mức kỷ lục, phản ánh niềm tin mạnh mẽ vào triển vọng phát triển kinh tế.

Làn sóng đầu tư ra nước ngoài cũng gia tăng, đạt khoảng 1,36 tỷ USD trong năm 2025. Nhiều doanh nghiệp Việt Nam đã từng bước khẳng định vị thế trên thị trường quốc tế ở các lĩnh vực công nghệ, viễn thông, nông nghiệp, chế biến và thực phẩm.

Tuy nhiên, phần lớn doanh nghiệp vẫn có quy mô nhỏ và vừa, năng lực tài chính hạn chế, trình độ công nghệ chưa cao và năng suất lao động còn khoảng cách so với khu vực. Nguồn nhân lực chất lượng cao, đặc biệt trong công nghệ và quản trị hiện đại, vẫn thiếu hụt. Sự liên kết giữa các doanh nghiệp còn lỏng lẻo, chưa hình thành được các hệ sinh thái đủ mạnh để tham gia sâu vào chuỗi giá trị toàn cầu.

Trước bối cảnh đó, "đổi mới" không còn là lựa chọn mà là điều kiện tiên quyết. Doanh nghiệp cần chuyển dịch từ gia công sang sáng tạo, từ thị trường nội địa sang tư duy toàn cầu, từ tăng trưởng nhanh sang bền vững; đồng thời tận dụng các cơ hội từ chuyển đổi số, trí tuệ nhân tạo, tài chính xanh và các FTA thế hệ

mới.

Thuận Yến